

Анонимизиран текст

Превод

C-247/23 - 1

Дело C-247/23 [Deldits]¹

Преюдициално запитване

Дана на постъпване в Съда:

18 април 2023 г.

Запитваща юрисдикция:

Fővárosi Törvényszék (Будапещенски градски съд, Унгария)

Дата на акта за преюдициално запитване:

29 март 2023 г.

Жалбоподател:

VP

Ответник:

Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (Национална главна дирекция „Имиграционна полиция“, Унгария)

Fővárosi Törvényszék (Будапещенски градски съд, Унгария)

[...]

Жалбоподател:

VP [...] Будапеща (Унгария) [...]

[...]

Ответник:

Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság
(Национална главна дирекция „Имиграционна полиция“) [...] Будапеща
(Унгария) [...]

[...]

¹ Наименованието на настоящото дело е фиктивно. Същото не съответства на името ни никоя от страните в производството.

Предмет на спора: съдебна жалба срещу воденето на регистър за предоставено убежище

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

Запитващата юрисдикция открива производство за отправяне на преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз за тълкуването на член 16 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (наричан по-нататък „ОРЗД“).

Запитващата юрисдикция отправя до Съда на Европейския съюз следните преюдициални въпроси:

1. Трябва ли член 16 от ОРЗД да се тълкува в смисъл, че органът, който води регистър в съответствие с националното право, е длъжен във връзка с упражняването на правата на субектите на данните, да коригира вписаните лични данни относно пола на даден субект на данните, когато тези данни са се променили след вписването им в регистъра и поради това не отговарят на принципа за точност, установен в член 5, параграф 1, буква г) от ОРЗД?
2. При утвърдителен отговор на първия преюдициален въпрос, трябва ли член 16 от ОРЗД да се тълкува в смисъл, че изисква лицето, което иска коригиране на данните относно неговия пол, да представи доказателства в подкрепа на искането си за коригиране?
3. При утвърдителен отговор на втория преюдициален въпрос, трябва ли член 16 от ОРЗД да се тълкува в смисъл, че заявителят е длъжен да докаже, че се е подложил на операция за промяна на пола?

[...] [вътрешноправни процесуални въпроси]

Мотиви

1. Настоящият административен съд, който разглежда дело относно воденето на регистъра за предоставено убежище, иска от Съда на Европейския съюз (наричан по-нататък „Съдът“) на основание член 267 ДФЕС да предостави тълкуване на разпоредбите от правото на Съюза, чието прилагане е необходимо за решаването на спора в главното производство.

Предмет на спора и относими факти

2. Жалбоподателят е ирански гражданин, на който през 2014 г. е признат статут на бежанец в Унгария. В процедурата по предоставяне на убежище, като основание за бягството си жалбоподателят е посочил своята

транссексуалност, а представените от него удостоверения, издадени от психиатри и гинеколози, потвърждават транссексуалната му идентичност — жалбоподателят е роден жена. След като му е признат статут на бежанец, жалбоподателят е вписан в регистъра в областта на убежището като лице от женски пол.

- 3 Запитващата юрисдикция посочва, че регистърът за предоставено убежище служи за вписване на идентификационните данни на физическите лица (включително техния пол), на които е признат статут на бежанец, както и че компетентният орган по предоставянето на убежище съхранява тези данни до 25 години след евентуалното приключване на съответната процедура.
- 4 През 2022 г. жалбоподателят подава пред ответника искане на основание член 16 от ОРЗД за коригиране на вписания в регистъра за предоставено убежище пол, който да бъде променен на мъжки, както и за промяна на името му. В хода на процедурата жалбоподателят отново представя описаните по-горе лекарски удостоверения. Ответникът отхвърля искането с решение от 11 октомври 2022 г. [...]. Съгласно мотивите на това решение, жалбоподателят не е представил доказателства за това, че се е подложил на операция за промяна на пола, а представените документи удостоверяват единствено неговата транссексуалност, но не и обстоятелството, че такава промяна е извършена.
- 5 В жалбата си по съдебен ред жалбоподателят иска от запитващата юрисдикция да отмени посоченото решение. Той твърди, че от концептуална гледна точка, транссексуалността означава промяна на пола и че представените медицински документи потвърждават настъпването на такава промяна. Жалбоподателят се позовава на практиката на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ), по-специално, на решения по дела A. P., Garçon и Nicot с/у Франция (жалби № 79885/12, 52471/13 и 52596/13) и S. V. с/у Италия (жалба № 55216/08) и твърди, че за промяната на пола не е необходима хирургична операция. Жалбоподателят посочва, че се идентифицира като мъж; че съгласно медицинските заключения изглежда като мъж, както и че в същите му е поставена диагноза с код F64.0 по Международната класификация на болестите, съответстваща на транссексуалност.
- 6 Ответникът иска жалбата да бъде отхвърлена, тъй като, според него, жалбоподателят не е представил никакъв официален или медицински документ, който да удостоверява промяната на пола.

Мотиви за преюдициалното запитване и доводи на страните

- 7 Запитващата юрисдикция счита, че тълкуването на член 16 от ОРЗД е необходимо, за да постанови своето решение.

- 8 Според жалбоподателя, възможността за „коригиране“ трябва да му бъде призната. В рамките на процедурата за коригиране, на лицата, направили искане на основание член 16 от ОРЗД, не може да се поставят прекомерно високи изисквания за доказване и по-конкретно, да доказват извършването на медицинска операция за промяна на пола. Това би било в противоречие с практиката на ЕСПЧ, в нарушение на член 1 (право на човешко достойнство), член 3 (право на физическа и психическа неприкосновеност) и член 7 (право на зачитане на личния и семейния живот) от Хартата на основните права на Европейския съюз, както и на принципа на равностойност в областта на защитата на основните права, прогласен в член 52, параграф 3 от Хартата. Жалбоподателят изтъква, че в някои държави членки (Швеция, Дания, Малта, Ирландия, Белгия, Гърция и Португалия) законовото признаване на пола се основава на декларация от транссексуалното лице.
- 9 Според ответника, жалбоподателят не е изпълнил в цялост искането за отстраняване на непълноти, тъй като не е представил официален или медицински документ, удостоверяващ промяната на пола.

Относитими правни разпоредби

- 10 Член 16 от ОРЗД:
- „Субектът на данни има право да поиска от администратора да коригира без ненужно забавяне неточните лични данни, свързани с него. Като се имат предвид целите на обработването субектът на данните има право непълните лични данни да бъдат попълнени, включително чрез добавяне на декларация“.
- 11 Член 81 от *menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény* (Закон № LXXX от 2007 г. за правото на убежище, наричан по-нататък „Законът за правото на убежище“):
- „Компетентният орган по предоставянето на убежище вписва в нарочен регистър личните данни на бежанците, на лицата под субсидиарна закрила, на лицата с разрешение за престой („*befogadott*“), на лицата под временна закрила („*menedékes*“), както и на кандидатите за международна закрила и на лицата, за които се прилага Дъблинската процедура (заедно наричани по-нататък „лицата, обхванати от настоящия закон“, данните за техния престой, както и за подпомагането и помощите, на които имат право, включително последващите изменения в тези данни, с цел:
- а) проверка на статута им на бежанец, на лице под субсидиарна закрила, на лице под временна закрила или на лице с разрешение за престой, както и установяване, че тези лица отговарят на условията да се ползват от правата, произтичащи от този статут;

- b) проверка на правото на тези лица на подпомагане и на помощите, установени в настоящия закон и в други правни актове;
 - c) удостоверяване на самоличността на тези лица;
 - d) недопускане на дублирането на процедури, и
 - e) установяване дали не е налице нееднократно подаване на молба [за убежище]“.
- 12 Член 82, буква f) от Закона за правото на убежище:
- „За целите на настоящата глава, идентификационни данни на физическите лица са следните данни на лицата, обхванати от настоящия закон:
- [...]
- f) пол;“
- 13 Член 83, параграф 1, буква а) от Закона за правото на убежище:
- „Регистърът за предоставено убежище съдържа следните данни на лицата, обхванати от настоящия закон:
- а) идентификационни данни на физическите лица;“
- 14 Член 83/А, параграф 5 от Закона за правото на убежище:
- „Компетентният орган по предоставянето на убежище е длъжен служебно да заличава незаконосъобразни вписвания, да коригира неточни и да попълва пропуснати данни във водения от него официален регистър“.

Изложение на мотивите, обосноваващи преюдициалните въпроси

- 15 С оглед на изложеното по-горе, запитващата юрисдикция счита за необходимо да отправи преюдициално запитване с цел да се изяснят конкретните условия за признаване на субекта на данните на правото на коригиране, установено в член 16 от ОРЗД, по отношение на лични данни, отнасящи се до неговия пол.
- 16 Относимостта на поставените на Съда преюдициални въпроси произтича от обстоятелството, че макар приложимата унгарска правна уредба — Законът за правото на убежище — поначало да съдържа разпоредби относно извършването на промени във вписаните данни и коригирането на погрешни вписвания, тази правна уредба не регламентира нито процедурата, нито условията във връзка с промяната на пола и последващата промяна на името, разглеждани в настоящото производство. В решение 6/2018 от 27 юни 2018 г. Alkotmánybíróság (Конституционен съд, Унгария) този съд е приел за

установено наличието на противоконституционно положение поради бездействие, което нарушава член II (ненакърнимост на човешкото достойнство) и член XV, параграф 2 (забрана за дискриминация) от Magyarország Alaptörvény (Основен закон на Унгария) и което се дължи на обстоятелството, че законодателят не е регламентирал процедурата за промяна на пола и на името на лицата, които не са унгарски граждани и са установени законно [в Унгария], каквато възможност е призната на унгарските граждани. Alkotmánybíróság (Конституционен съд) е указал на унгарския парламент да упражни законодателната си функция не по-късно от 31 декември 2018 г. Освен това, ЕСПЧ е постановил в решение от 16 юли 2020 по дело Rana с/у Унгария (жалба № 40888/17), че поради непредоставяне от страна на Унгария на лице с признат статут на бежанец на достъп до процедура за законово признаване на сексуалната принадлежност, е извършено нарушение на член 8 от Европейската конвенция за защита на правата на човека. Въпреки посочените съдебни решения, в унгарската правна уредба продължават да отсъстват необходимите разпоредби за провеждане на съответните процедури.

- 17 Запитващата юрисдикция посочва също, че след произнасянето на цитираното решение на Alkotmánybíróság (Конституционен съд), унгарските граждани също са лишени от възможността за законово признаване на промяната на пола им, поради което тя не може да запълни описаната празнота в правото чрез прилагането по аналогия на приложимите спрямо тях разпоредби. Жалбоподателят също обръща внимание на липсата на унгарска правна уредба, поради което основава жалбата си пряко на член 16 от ОРЗД.
- 18 Предвид изложените съображения, за решаването на спора в главното производство е необходимо да се установи дали ответникът може да бъде задължен да коригира вписаните във водения от него регистър данни относно пола на основание член 16 от ОРЗД като пряко приложима разпоредба от правото на Съюза, както и — при утвърдителен отговор — какви доказателства могат да бъдат изисквани от лицето, поискало корекцията.

[...] [вътрешноправни процесуални въпроси]

Будапеща, 29 март 2023 г.

[...] [подписи]